

Köylü organik tarımla kalkınabilir

Yayın Kurulu Üyemiz İsmail Şen, Ramazan Bayramı'nı Bulgaristan'da, baba ocağında geçirdi ve yolculuk dahil izlenimlerini kaleme aldı. İsmail Şen'in Bulgaristan gezisi ve çarpıcı izlenimleri şöyle:

Merhaba, bu seneki Ramazan Bayramını Bulgaristan'da geçirdim ve bazı izlenim ve tesbitlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum. Dereköy/Malko Tırnovo kapısını kullanarak Bulgaristana girdim. Bayram arefesi olduğundan sınır biraz kalabalıktı ama yine de her iki taraftaki memurların özverili çalışmaları sonucu fazla sıralarda beklemeden işlemlerimiz bitti. Bulgar tarafında her zaman olduğu gibi bu defa da yolculara Gümrük kuralları ve yasakları hakkında kimse tarafından uyarı yapılmadı, daha pasaport işlemleri bitmeden, kontrol başlıyor uyarısı yapılmadan, yolcular otobüsün içinde otururken Gümrükçüler bagaj kapaklarını açarak yolcuların giyabında, yasalara ve yönetmeliğe aykırı hareket ederek çantaları "kontrol" ettiler.

Yolcu otobüslerinin Burgaz'da mola verdikleri tesisler/benzin istasyonları hizmette yetersiz kalıyor. Her otobüste ortalama 45 yolcu olduğunu ve aynı anda mola yerine iki veya üç otobüs geldiğini ve tüm bu kalabalık için sadece bir adet bay ve bir adet bayan tuvaleti tahsis edildiğini düşünenecek olursak, olayın vehametini daha iyi anlamış oluruz. 30 kişiden fazla, kadınlı erkekli sırayı gözlerimle gördüğüm için yazıyorum. Daha önceki yolculuklarımda da benzer görüntülere şahit olmuşum. Yolcu taşımacılığı yapan şirketlere önerim: Ya mola verdikleri yerleri değiştirsinler veya tesis yetkilileri ile görüşerek tuvalet sayılarını çoğaltırsınlar.

Varna'ya geldiğimizde başka bir sürpriz bizi bekliyordu. Durakta çingenelerden/millet oluşan 6-7 kişilik küçük bir grup vardı. Şoför ve muavin otobüsten inip şirket yazahanesine girdiklerinde, bizi karşılamaya gelen, grup üyelerinden bir tanesi otobüsün kapısından içeri doğru bağırarak: Mola verildiğini herkesin aşağı inip eşyasını kontrol etmesini istedi. Bunun ne demek olduğunu bilmeyen bir kaç kişi inmeye teşebbüs etti fakat tecrübeli yolcular tarafından engellendiler ve bu gurubun orada hırsızlık yapmak amacı ile bulunduğunu, içlerinde usta yankesici ve kapkaççıların olduğunu söylediler. Kimsenin inmeyeceğini anladıklarında bir tanesi otobüsün bagaj kapağına yanaştı ve açmak istiyormuş gibi yapmaya başladı, aklı sıra bu hareketi ile birilerin otobüsten müdahale etmek amacı ile inebileceğini düşünmüş olmalı. Hareketlerinden kanunları iyi bildikleri belli, otobüsün içine girerek aşağı inmemizi istemiyorlar, soygun şekilleri de ilk etapta hemen oracıkta seçtikleri kurbanı Bul karayı al parayı tipinden kumar oynatıp, mümkünse aldatarak parasını almak şeklinde. Yankesicilik veya kapkaç son çare. Benim de bir tanıdığımın geçen sene aynı yerde parasını çalmışlardı. Anlayamadığım şey, nasıl oluyor da şirket bunların orada durmasına izin veriyor, yolcularını rahatsız ettiği gerekçesi ile polise niye şikayet etmiyorlar veya şikayet ettiler de sonuç mu yok?

Bayram namazını doğduğum köydeki mescitte kıldım. Maaşallah diyelim 100 kişiden fazla bir cemaat vardı. Cemaatin %90ı Çingenelerden/millet

İsmail ŞEN
Yayın Kurulu Üyesi

Köylerde yaşayanlar genelde hayvancılık ve tarım işi ile uğraşıyorlar. Bahçelerinde yetiştirdikleri sebze ve meyvelerde maddi imkansızlık ve bilinçsizlik yüzünden hormon ve kimyasal ilaç kullanmıyorlar, bundan dolayı yetiştirdikleri ürün miktarları az oluyor fakat lezzetli ve sağlıklı. Bu şekilde yetiştirilen sebze, meyve ve hayvansal ürünler organik/ekolojik ürün diye adlandırılıyor. Türkiye'de ve Avrupa'da organik ürün pazarı çok büyük olup yatırımcısına iyi para kazandıran bir sektördür.

Bulgaristan'da ise köylülerin bundan haberi yok, ürettikleri ürünün değerinin farkında değiller. Yetkililer çiftçileri bu konuda bilinçlendirerek, üreticilerin hak ettiğinin almalarına yardımcı olmaları gerekir.

oluşuyordu. Ramazan ayı boyunca da her akşam Teravih namazı için gelen cemaat olmuş. Hocanın verdiği vaazı herkes büyük bir ilgi ile dinledi, soru cevap bölümü de oldu. Kesilen kurban etinden isteyenler Hristiyan komşularına verebilir mi, büyü işi ile uğraşanlar gerçekten istedikleri insanların hayatlarını yönlendirebilirler mi, zinanın ne demek olduğunu, kadınların camiye gelerek namaz kılmalarının farz olup olmadığı, neden her sene bayramların on gün ileri geldiğini ve bunun gibi daha ilginç sorular. Müftülük tarafından gönderilen hoca Pomak, Türkçesi zayıf olduğundan bu konuşmalar Bulgarca yapıldı. Hocamız Sofya İslam Enstitüsünde son sınıf okuyan talebe olduğundan tüm bu sorulara cevap verebilir mi diye merak ettim. Soruların hepsine cevap verdi, isteyenler

kesilen kurban etinden Hristiyan komşusuna verebileceği gibi dinsiz komşusuna da verebilirmiş, fark etmiyormuş önemli olan insan ve ihtiyaç sahibi olması imiş. Hiç kimse kimsenin hayatını büyü veya benzeri şeylerle istediği gibi yönlendiremezmiş, tüm kainat Allah'ın emrinde hareket ediyormuş. Allah izin vermediği müddetçe bir şeyin olması mümkün değilmiş. Zinanın ne olduğunu, zina yapanların bir zamanlar nasıl cezalandırıldığını anlattı, kadınların camiye gelmelerinin farz olmadığını söyledi. İslam takviminin Aya göre düzenlendiğini ve bu yüzden bugün kullandığımız Güneş takvimine göre on günlük farkın ortaya çıktığını anlattı.

Bulgaristan'da halkın büyük bir bölümünün maddi durumu berbat, fakirlik ve yokluk kol geziyor. İnsanlar yöneticilerden umutlarını yitirmiş vaziyettedir. Cumhurbaşkanı seçimlerine %50'nin altında katılım oldu. Herkes umudunu AB ve oradan gelecek yardımlara bağlamış. Bugüne kadar da yardımlar geldi fakat bunlar sıradan halkın cebine pek yansımış gibi görünmüyor, bundan sonra gelecek yardımların da yansıyacağından şüpheliyim.

Köylerde yaşayanlar genelde hayvancılık ve tarım işi ile uğraşıyorlar. Bahçelerinde yetiştirdikleri sebze ve meyvelerde maddi imkansızlık ve bilinçsizlik yüzünden hormon ve kimyasal ilaç kullanmıyorlar, bundan dolayı yetiştirdikleri ürün miktarları az oluyor fakat lezzetli ve sağlıklı... Bu şekilde yetiştirilen sebze, meyve ve hayvansal ürünler Organik/Ekolojik ürün diye adlandırılıyor. Türkiye'de ve Avrupa'da organik ürün pazarı çok büyük olup yatırımcısına iyi para kazandıran bir sektördür. Amerika'da bebek maması üreticileri organik yöntem ile yetiştirilmiş ürünlerden mama yapıp piyasaya sunmak zorundalar. Bu yöntemle yetiştirilen sebze ve meyveler, organik olmayan yani ilaç, hormon vs. kullanılarak yetiştirilen hemcinslerinden üç dört kat daha pahalıya satılıyor. Bulgaristan'da ise köylülerin bundan haberi yok, kimse söylememiş. Ürettikleri ürünün değerinin farkında değiller. Yetkili makamlar çiftçileri bu konuda bilinçlendirerek, üreticilerin hak ettiğinin almalarına yardımcı olmaları gerekir.

Örnek olarak, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı olan İstanbul Halk Ekmek A. Ş. Doğu illerimizde organik tarım yapan fakat bunun farkında olmayan köylüleri bilinçlendirerek ürettikleri ürünü (organik buğdayı) değerinde alarak, İstanbulluları organik ekmek ile tanıştırdı. Böylece doğudaki illerimizin ve bölge insanının mali ve sosyal açıdan kalkınmasına bir nebze de olsa katkıda bulunmuş oldu.

Bulgaristandaki yetkililerin de bu tür veya daha farklı çözümler bularak oradaki halkı bu konuda bilinçlendirmesi ve az da olsa bütçelerine katkıda bulunması gerekli. . . Organik tarımın ne olduğunu tüm köylüleri tek tek dolaşarak, herkesin katılabileceği halk toplantılarında izah ederek ve üretilen ürünlerin gerek yurt içi veya yurt dışındaki pazarlarda pazarlanmasında önayak olmalıdırlar. Bu konu ile ilgili proje hazırlanmasında ve tarımın gelişmesi için AB tarafından gönderilen yardımlardan en iyi şekilde nasıl faydalanabilecekleri hakkında sadece kendi adamlarını değil, herkesi bilgilendirmelidirler. Seçimlerde bedava otobüs bileti ve kumanya dağıtarak bu işler olmuyor, bunların kimseye bir faydası yok.

Yazıya olan katkılarından dolayı Ajda Yılmaz'a Teşekkürler...